

28-02-2015

Høringsnotat vedr. ny ældrepolitik

Sagsnr.
2015-0013475

Følgende partner har afgivet høringssvar til udkastet til Københavns Kommunes ældrepolitik 2015-2018 "Lev stærkt hele livet":

Dokumentnr.
2015-0013475-2

Sagsbehandler
Center for Omsorg

1. Amager Vest Lokaludvalg
2. Amager Øst Lokaludvalg
3. Bispebjerg Lokaludvalg
4. Christianshavns Lokaludvalg
5. Dansk Sygeplejeråd, Kreds Hovedstaden
6. Danske Fysioterapeuter, Region Hovedstaden
7. Danske Handicaporganisationer København
8. Danske Seniorer
9. Ergoterapeutforeningen
10. Foreningen af Kliniske Diætister
11. FSB Bolig
12. Handicaprådet i København
13. Indre By Lokaludvalg
14. Kommunernes Landsforening
15. Kongens Enghaves Lokaludvalg
16. Københavns Madhus
17. Københavns Ældreråd
18. Nørrebro Lokaludvalg
19. Plejehjemskomitéen af 1965
20. Selveje Danmark
21. Socialforvaltningen, Københavns Kommune
22. Teknik og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune
23. Udsatterrådet i Københavns Kommune
24. Valby lokaludvalg
25. Vanløse lokaludvalg
26. Vesterbro lokaludvalg
27. Ældresagen
28. Østerbro Lokaludvalg
29. Fem borgere på Borgerportalen
30. Kommentarer fra Sundheds- og Omsorgsudvalget den 15.januar 2015

Afdeling for tværgående indsatser

Sjællandsgade 40,
Bygning H, 1. sal
2200 København N

Telefon
3530 3106

E-mail
PC69@suf.kk.dk

EAN nummer
5798009290403

www.kk.dk

I nedenstående skema er høringssvarene resumeret og rubriceret samt med forvaltningens bemærkninger hertil.

Høringskommentarer	Forvaltningens bemærkninger
Overordnet	
<p>Generelt er alle høringssvar positive overfor udkastet til politikken og støtter op om ældrepolitikens visioner og spor.</p> <p>Amager Øst lokaludvalg har udsendt spørgeskema til og afholdt møder med de ældre. Der er generel opbakning til væsentlige dele af politikken. Lokaludvalget ser gerne at implementering af politikken sker med inddragelse af lokaludvalgene.</p> <p>Christianshavns Lokaludvalg finder generelt oplægget positivt, men finder det uklart, hvornår en borger tilhører kategorien ”allersvageste”.</p> <p>Ergoterapeutforeningen bakker op om visioner og spor og ser frem til at deres faggruppe sættes fri til at udfolde faglige og menneskelige kompetencer.</p> <p>Socialforvaltningen (SOF) svarer, at ældrepolitikken ligger i tråd med Socialforvaltningens tilgang, men at deres målgruppe har andre livsvilkår, som bæres med ind i alderdommen, hvilket der skal være opmærksomhed på.</p> <p>Ældresagen er positive overfor udkastet, som de mener, vil være til gavn for både nutidens og fremtidens ældre.</p> <p>KL er generelt positive overfor politikken og finder særligt større grad af selvbestemmelse og valgfrihed visionært.</p> <p>Københavns Madhus udtrykker generel glæde over de ambitiøse hensigter med politikken og bemærker, at den nye politik styrkes ved at blive koblet sammen de handlingsrettede mål for Mad- og Måltidspolitikken.</p> <p>Danske Seniorer samt borger på borgerportalen ser mange gode intentioner med udkastet. Overskriften giver måske forkerte associationer (lev stærkt – dø ung), da ældre mennesker ønsker et aktivt og værdigt liv og ikke et ”hæsblæsende” liv.</p> <p>Indre By lokaludvalg foreslår at kalde politikken ”Københavns Kommunes omsorgspolitik 2015-2018 - Lev godt og værdigt hele livet”, da den især retter sig mod de svage ældre; dvs. dem der får hjemmepleje og bor i plejebolig.</p> <p>Handicaprådet er positive overfor de overordnede principper om frihed, tryghed og livskvalitet for den enkelte, hvor der synes at være vilje til at sætte borgeren i centrum. Samtidig påpeges at forbedringer i behandlingsmuligheder og hjælpemidler gør, at borgere med handicap heldigvis lever meget længere i dag end tidligere. Handicaprådet</p>	<p>Forvaltningen vil i forbindelse med implementeringen inddrage en lang række af relevante parter – herunder lokaludvalg.</p> <p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag, side 3</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen er opmærksom på udfordringen og vurderer, at det er dækket under spor 1.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Ældrepolitikken erstatter eksisterende politikker på ældreområdet. Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes en plan på mad- og måltidsområdet, som skal beskrive de indsatser, som skal til for at imødekomme ældrepolitikens visioner.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Borgere med udviklingshæmning hører som udgangspunkt under Socialforvaltningen. Forvaltningen er opmærksom på udviklingen og vil tage det med i det videre arbejde.</p>

<p>ønsker derfor et skarpere og tydeligere fokus på de særlige udfordringer ældre med handicap står overfor.</p> <p>Danske Handicaporganisationer finder gode og rigtige betragtninger og hensigter i udkastet men påpeger, at de handicappede er en overset gruppe i politikken. Organisationen efterspørger, om politikken har taget afsæt i Handicapkonventionen, da udkastet ikke afspejler den nye situation med flere ældre mennesker med handicaps/udviklingshæmning.</p> <p>Dansk Sygeplejeråd, Kreds Hovedstaden er positive overfor både visioner og reformspor, som falder i tråd med sygeplejerskernes faglighed. Generelt ønskes der større fokus på den forebyggende indsats, som kan understøtte visionerne.</p> <p>Kgs. Enghavee Lokaludvalg støtter op om visionerne og påpeger generelt forebyggelsesindsatsen som vigtig</p> <p>Udsatterådet er meget positive overfor politikken.</p> <p>Valby lokaludvalg støtter op om politikkens indsatser og ser positivt på politikken.</p> <p>Danske fysioterapeuter glæder sig over udkastet til politikken med meget fokus på aktivitet og deltagelse.</p> <p>Vanløse Lokaludvalg ser det som et godt udkast, og at tilbuddet om træning for at kunne klare mest muligt i eget hjem, er en god politik.</p> <p>Foreningen af Kliniske Diætister (FaKD) finder at mange væsentlige områder er præsenteret i ældrepolitikken.</p> <p>Indre By lokaludvalg er enig i visionerne og de mål og indsatser, der er skitseret. Udvalget ser frem til, at forvaltningen løfter den faktiske indsats. Det anbefales at lave succeskriterier, så forvaltningen i 2018 kan måle, hvor langt man er nået.</p> <p>Nørrebro Lokaludvalg finder udkastet relevant og deler visionerne for de ældre borgere.</p>	<p>Se ovenstående.</p> <p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag, side 5.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen har opstillet indikatorer, så politikere og forvaltning kan følge udviklingen.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p>
Indledning	
<p>Ergoterapeutforeningen ønsker at ændre linje 5, side tre til "...til pleje, omsorg og rehabilitering – herunder træning."</p> <p>Danske fysioterapeuter påpeger, at det er modstridende, at der i indledningen fokuseres på begrebet "(ældre)-pleje", der opfattes passivt.</p> <p>Indre By Lokaludvalg efterspørger en beskrivelse af, hvordan de forskellige mål og indsatser vægtes i de forskellige bydele, da gruppen af ældre er meget forskellig i forhold til deres sociale forhold og sundhed. Der er et ønske om at få tal på bydelsniveau på, hvor mange</p>	<p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag, side 3.</p> <p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag, side 2.</p> <p>Ældrepolitikken er bydækkende, men der vil være opmærksomhed på lokale forskelle i det videre arbejde med at implementere politikken.</p>

<p>borgere der er i de forskellige målgrupper, fx hvor mange der bor på plejecenter, får hjemmepleje mv. samt udviklingen de kommende år.</p> <p>Fra Sundheds- og Omsorgsudvalgs mødet den 15. januar 2015 var der et ønske om at nedtone sætningen: "... at der også i fremtiden er behov for en stærk offentlig leverandør af ældrepleje..."</p>	<p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag, side 3.</p>
<p>1. Hjælp til at kunne selv – mestring af hverdagen</p>	
<p>Generelt har de indkomne høringsvar støttet op om og været positive overfor dette reformspor. Flere påpeger vigtigheden af at få tydeliggjort, hvornår borgeren har "pligt" til at kunne selv. Yderligere bemærkninger fremgår af det nedenstående.</p> <p>Østerbro Lokaludvalg rejser en bekymring om, at "Dem der kan selv – skal selv" betyder nedskæring i de ældres vilkår. Endvidere, hvordan borgeren er stillet, mens vurdering af borgerens ressourcer vurderes - samt hvis der opstår uenighed om borgerens ressourcer.</p> <p>Udsatterådet bakker op om intentionerne, men anbefaler en tydeliggørelse af, hvordan borger inddrages i processen. Endvidere, at det er vigtigt, at borgeren ikke får frataget rettigheder for at få konkret fysisk hjælp og omsorg, hvis man ikke kan deltage. Målgruppen er sårbar og med manglende netværk, hvorfor borgerne er afhængige af tæt kontakt til socialfagligt personale. Udsatterådet ønsker at politikken suppleres med en specifik beskrivelse af hvordan der skelnes mellem borgere, der har behov for traditionel hjælp og borgere, som vil gavne mere af hjælp til selvhjælp.</p> <p>Handicaprådet finder det afgørende at "hjælp til at kunne selv" implementeres med hensyn til borgerens og de pårørendes ønsker og muligheder. Der ønskes tydeligelig i forhold til, hvad der kan forventes af både borgere og pårørende.</p> <p>Ældresagen bakker op om sporet men påpeger at den ældres ønske om at bruge pårørende, bisidder eller ven i dialog med kommunen bør synliggøres.</p> <p>Amager Øst lokaludvalg svarer, at de ældre har modstand mod velfærdsteknologi frem for hjemmehjælp i forhold til at kunne klare sig selv. Dette med henvisning til ensomhedsproblematikken, hvor de ældre er bange for at blive efterladt alene og uden besøg af hjemmeplejen.</p> <p>Ergoterapeutforeningen vurderer, at det er vigtigt, at borgeren modtager kompetent rådgivning og konkret afprøvning af teknologier med mulighed for opfølgning for at få mest mulig effekt.</p>	<p>Forvaltningen har lavet ændringsforslag, så det fremgår, at indsatsen sker med udgangspunkt i borgerens ønsker og tilrettelægges i samarbejde med borgeren og evt. de pårørende, side 5. Forvaltningen understreger, at det at kunne selv indebærer såvel fysisk som social mestring. Forvaltningen vurderer, at det fremgår politikken.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Borgere, som har brug for kontakt til andre/hjemmeplejen skal ikke "efterlades alene" som følge af ny velfærdsteknologi. Generelt er der et øget fokus i politikken på at forebygge ensomhed.</p> <p>Forvaltningen bringer det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p>

<p>Flere hørings svar har peget på vigtigheden af at forebygge sygdomme og ensomhed gennem samvær med andre, tilgængeligt byrum, frivillighed m.v.</p> <p>Danske fysioterapeuter bakker op om sporet og foreslår, at der sættes mere fokus på at udbyde og rådgive om motion for de ældre. Det foreslås, at lave et konkret spor som fokuserer på gruppen af friske ældre – evt. med fokus på rådgivning om fysisk aktivitet mhp. at forebygge sygdomme og skavanker.</p> <p>Plejhjemskomiteen af 1965 påpeger at samvær og social kontakt har en uovertruffen effekt på sundhed og retter opmærksomheden på, hvordan vi sikrer at sætte ind, når den ældre begynder at miste sit netværk.</p> <p>Indre By Lokaludvalg efterspørger mere i forhold til forebyggende indsatser i politikken fx i forhold til ensomhed.</p>	<p>Forvaltningen har indsat et ændringsforslag, side 5 og vurderer, at ensomhedsaspektet er dækket under dot 4, spor 1. Forvaltningen henviser endvidere til, at forebyggelsesområdet generelt hører under sundhedspolitikken.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Se ovenstående.</p>
<p>2. Plads til alle – flere valg og mere fleksibilitet</p>	
<p>SOF påpeger, at deres målgruppe ikke har de samme forudsætninger for et aktivt medborgerskab som andre københavnere, hvilket også har konsekvenser i forhold til fx brugerbetaling. Der ønskes tydeligere fokus på de særlige udsatte grupper, som SOF har ansvar for, fx hvordan de tænkes ind i profilplejehjemmene.</p> <p>Ældresagen finder det vigtigt, at kommunen hjælper de ældre med at dyrke fællesskaber mhp. at forebygge ensomhed. Ældresagen anbefaler, at kommunen synliggør tilbud og klubber, som ikke kun er for ældre.</p> <p>Københavns Madhus ønsker fortsat en målrettet indsats i forhold til at tilbyde dejlige måltider og bekæmpe underernæring, som er et uredt og skjult samfundsproblem.</p> <p>FaKD ønsker, at kostvejledning også indgår.</p> <p>Danske fysioterapeuter bemærker, at fleksibilitet i det enkelte tilbud også bør forholde sig til den enkeltes motivation og behov. Rehabilitering bør ikke stoppe ved gadedøren. Genoptræning ved at tage bussen for at komme tilbage til hverdagen, kan også være en mulighed.</p> <p>Vanløse Lokaludvalg er enig i øget fleksibilitet i tilbud til ældre. Bl.a. ved at klæde frivillige bedre på til opgaven med opsøgende arbejde til</p>	<p>Forvaltningen har indsat et ændringsforslag, side 14.</p> <p>Forvaltningen vurderer, at medarbejdere bør kunne henvise til kommunens hjemmeside, hvor en generel oversigt over klubber, foreninger og andre tilbud i kommunen fremgår.</p> <p>Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes en plan på mad- og måltidsområdet, som skal beskrive de indsatser, som skal til for at imødekomme ældrepolitikens visioner.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Forvaltningen har indsat et ændringsforslag, side 5.</p> <p>Forvaltningen har ingen kommentarer hertil.</p>

<p>udsatte og ensomme ældre.</p> <p>Bispebjerg Lokaludvalg ønsker, at forebyggende hjemmebesøg gøres mere differentieret for bl.a. at imødekomme en isoleret tilværelse. For mange borgere i lokalområdet er et besøg ved 75 år for sent på grund af et hårdt liv.</p> <p>Indre By og Nørrebro Lokaludvalg finder øget viden om kommunens tilbud relevant og foreslår bl.a. oftere annoncering i lokalaviser og lokal tv.</p> <p>Nørrebro og Amager Øst Lokaludvalg påpeger endvidere behov for flere fællesskaber for mænd.</p>	<p>Forvaltningen har ingen kommentarer hertil.</p> <p>Forvaltningen vil bringe det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p> <p>Forvaltningen vil bringe det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p>
<p>3. En serviceminded kommune- imødekommenhed og gode relationer skaber tryghed</p>	
<p>Handicaprådet finder det positivt, at man satser på at få en fast kreds af medarbejdere i hjemmeplejen mhp. at få opbygget en faglig stolthed og et gensidigt tillidsforhold mellem medarbejder og borger. Handicaprådet påpeger dog vigtigheden af, at den faste medarbejder ikke sker på bekostning af en kvalificeret medarbejder så særlige behov ikke glemmes, hvilket gør sig særligt gældende for borgere med handicap.</p> <p>Christianshavns Lokaludvalg bemærker ligeledes det positive ved en fast kreds af medarbejdere. Udvalget foreslår desuden, at den faste kreds er tilknyttet aktivitets- og sundhedshuset, da genkendelige medarbejdere skaber tryghed. Udvalget påpeger endvidere, at der skal anvendes kvalificerede medarbejdere til eks. sårbehandling m.v.</p> <p>Plejhjemskomiteen af 1965 bemærker, at reformsporet både indebærer uddannelse og en kulturpåvirkning. Det foreslås, at borgeren får oplyst tidspunkt for næste besøg fx i en kontaktbog, så borger og dennes pårørende kan bevare overblikket.</p> <p>Danske seniorer påpeger, at kommunens hjemmepleje modtager dårligere kritik end de private leverandører i forhold til eks. manglende rettidig information af ændringer, mange medarbejdere til samme borgere etc. Derfor bør der ske en professionalisering af ledelsesfunktionen.</p>	<p>Forvaltningen har ingen kommentarer hertil.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Forvaltningen vil bringe det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p>
<p>4. Sammenhængende støtte – helhed på tværs af sektorer</p>	
<p>Ældrerådet finder bedre koordinering på tværs af sektorer som et klart fremskridt, da de ofte får henvendelse om manglende sammenhæng fra de ældre.</p> <p>Indre By lokaludvalg påpeger, at indsatsen også bør omfatte hjælpemiddelcentralen.</p> <p>Ergoterapeutforeningen savner myndighedsfunktionen som aktør i sporet. Endvidere ønskes en tydeliggørelse af muligheden for smidig håndtering af et midlertidigt behov for hjælpemidler, så borger ikke</p>	<p>Forvaltningen har ingen kommentarer hertil.</p> <p>Hjælpemiddelcentralen er en vigtig aktør, og forvaltningen bringer det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p> <p>I det videre arbejde med at implementere sporet er det centralt at få beskrevet alle aktører omkring</p>

<p>oplever en gråzone mellem region og kommune.</p> <p>Østerbro Lokaludvalg foreslår, at der udvikles tilbud om mulig rengøring af hjemmet samt visitation til hjælpemidler inden indlæggelsen afsluttes.</p> <p>Dansk Sygeplejeråd, Kreds Hovedstaden bemærker, at tilknytning af fast læge kan betyde forbedret forebyggelse og bedre tilgængelighed i hverdagen.</p> <p>Handicaprådet bemærker, at sammenhængende støtte er et vigtigt element i politikken. Handicaprådet har oplevet en forskelsbehandling afhængig af, om man er borger fra SOF eller SUF, hvorfor det interne samarbejde mellem kommunens forvaltninger er et centralt element for udviklingen af ældrepolitikken. Endvidere spørger rådet, hvordan man sikrer, at borgerne får den relevante og kvalificerede sundhedsfaglige vejledning, når vedkommende ikke nødvendigvis ved egen hjælp kan opsøge sundhedsvæsenet.</p> <p>Danske fysioterapeuter bemærker, at medarbejderne også skal kunne vejlede borgerne i at bruge tilbud.</p> <p>Vanløse Lokaludvalg mener, at sammenhæng på tværs af fagsektorer i forbindelse med koordinering af pleje og behandling er ønskværdigt. Et forslag er at inkludere mere efteruddannelse i forhold til rengøring og øvrig hjælp.</p> <p>Christianshavns Lokaludvalg påpeger vigtigheden af, at de forskellige faggrupper omkring borgeren taler sammen og én medarbejder koordinerer borgerens indsats.</p> <p>Nørrebro Lokaludvalg ønsker, at der stilles en forløbskoordinator til rådighed for ældre, som bevæger sig mellem sektorer.</p> <p>Flere hørings svar påpeger desuden vigtigheden af tilgængelige sundhedstilbud – herunder sundhedshuse i alle bydele samt gode transportmuligheder.</p>	<p>borgeren – herunder myndighedsfunktionen.</p> <p>I forbindelse med længerevarende indlæggelser foretages en vurdering af borgerens behov ved udskrivning – herunder en evt. visitation til hjælpemidler og rengøring.</p> <p>Forvaltningen har inden bemærkninger hertil.</p> <p>SUF og SOF er i løbende dialog om at skabe et godt samarbejde omkring borgere, som har snitflader til de to forvaltningen.</p> <p>Forvaltningen vurderer, at det indgår i sporet.</p> <p>Forvaltningen vurderer, at det er dækket i spor 5.</p> <p>Forvaltningen bringer det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p> <p>Forvaltningen bringer det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p> <p>Forløbskoordination er nævnt i spor 4, dot 4.</p> <p>Forvaltningen er opmærksom på tilgængelighed og nærhed samt muligheder for transport bl.a. i forhold til lokale sundhedshuse og forebyggelsescentre.</p>
5. Den rette hjælp – specialiserede tilbud og kvalificerede medarbejdere	
<p>Dansk Sygeplejeråd, Kreds Hovedstaden bemærker, at borgere med fremskreden demens bør kunne forvente lægefaglig behandling i hjemmet/plejebolig, da en indlæggelse kan svække borgeren yderligere – ellers skal borgeren tilbydes følgeskab.</p> <p>FaKD foreslår, at ernæringsbehov indgår under indsatserne, som et element på linje med de andre ”behov”.</p>	<p>Det vil blive taget med i det videre arbejde med at udvikle demenshandleplanen.</p> <p>Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes en plan på mad- og måltidsområdet, som skal beskrive de</p>

<p>Handicaprådet finder dette spor noget uklart og opfordrer til, at man klargør, hvad man mener med specialiserede tilbud, hvilken afvejning der er mellem borger og medarbejders holdning til ”det bedste tilbud”.</p> <p>Danske Handicaporganisationer gør opmærksom på den stadig stigende gruppe af ældre med udviklingshæmning, der får demens – og som har andre behov end øvrige borgere med demens. I forhold til at “udbygge indsatsen over for demente og deres pårørende” påpeges det, at borgere med udviklingshæmning ikke har et netværk af potentielt frivillige, idet de oftest ikke får børn selv, og at deres forældre vil være afgået ved døden eller være for svagelige til at bidrage yderligere. Ligeledes påpeges det, at borgere med demens og med udviklingshæmning ikke er sidestillet med borgere med demens uden udviklingshæmning.</p> <p>Danske fysioterapeuter bemærker, at kommunen også bør være førende indenfor forskning på det kommunale ældreområde, og at medarbejderne har kompetencerne til at bruge den nyeste viden.</p> <p>Indre By lokaludvalg foreslår, at ”eller andre med hjernesygdomme” bør inkluderes i dot 3.</p> <p>Nørrebro Lokaludvalg foreslår, at borgere med symptomer på demens får en demensudredning uanset hvor i sygdomsforløbet, de befinder sig.</p>	<p>indsatser, som skal til for at imødekomme ældrepolitikens visioner.</p> <p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag side 7 og side 10.</p> <p>Borgere med udviklingshæmning og demens hører under Socialforvaltningen, hvor der sker en løbende udvidelse af deres plejeboliger målrettet denne målgruppe. Både i SOF og SUF (og nationalt) er der stigende fokus på denne udvikling, og det vil være et opmærksomhedspunkt i den nye demenshandleplan for 2015 og frem.</p> <p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag, side 10 og 17.</p> <p>Forvaltningen vurderer, at det er dækket under dot 1.</p> <p>Det vil blive taget med i det videre arbejde med at udvikle demenshandleplanen.</p>
<p>6. Københavnerens ressourcer i spil – alle kan bidrage med noget</p>	
<p>Lokalområde Amager Vest bemærker, at frivillighed er et godt supplement til den professionelle indsats, men skal ikke erstatte de professionelle fagpersoner for at undgå økonomisk besparelse.</p> <p>Valby lokaludvalg bemærker, at den frivillige arbejdskraft ikke skal betragtes som en ekstra ydelse og ikke stå i stedet for professional pleje. Udvalget bemærker, organisering af de frivillige kræfter kræver en anden grad af koordinering end ved de fastansatte.</p> <p>Østerbro Lokaludvalg bemærker, om sporet dækker over, at kravene til de pårørende og frivillige øges.</p> <p>Amager Øst lokaludvalg svarer, at principper for medborgerskab skal tænkes ind i de ældres hverdagsliv og samvær med professionelle medarbejdere. Lokaludvalget peger på, at fællesskab og aktivt engagement, hvor man bl.a. får mulighed for at bruge sin viden, er sundhedsfremmende og livsforlængende.</p>	<p>Sporet har fokus på muligheden for at være frivillig for både egen og andres glæde og gavn - og har ikke til hensigt at lade frivillige overtage de fagprofessionelles opgaver. Dette vurderes at fremgå af teksten.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Forvaltningen vil tage det med i det videre arbejde med at implementere politikken. Se desuden ovenstående.</p>

<p>Danske fysioterapeuter påpeger vigtigheden af at undersøge, hvad der kan motivere borgerne til at komme ud og deltage aktivt i samfundet, og at byen skal være indrettet herefter.</p> <p>Vanløse lokaludvalg opfordrer til mere inddragelse af ældreklubber og frivillige organisationer. Ældre med anden etnisk herkomst end dansk skal inviteres til besøg i institutioner mm. for at møde hinanden på tværs.</p> <p>Danske Handicaporganisationer påpeger, at frivillighed og partnerskab kan være problematik for deres målgruppe, da meget få borgere med udviklingshæmning får børn, og derfor ikke kan fungere som frivillige, hvorfor der vil være færre frivillige til rådighed end på normalområdet.</p>	<p>Forvaltningen vurderer, at det er dækket i spor 9.</p> <p>Forvaltningen bringer det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p> <p>Forvaltningen bringer det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p>
7. Omsorg for livet – plads til de pårørende	
<p>Fra borgerportalen efterspørger borger en konkret analyse som baggrund for sporet.</p> <p>Udsatterådet finder det bekymrende, at de pårørende skal delagtiggøres så meget i hjælp og omsorg for den ældre. For de pårørendes stemmer ansvaret ikke overens med den travle hverdag. For borgernes vedkommende kan de, som ingen pårørende har, risikere at klare det hele selv. Det bør tydeliggøres, hvornår og hvor pårørende bør træde til, og hvad der skal ske for de borgere, som ingen pårørende har.</p> <p>SOF påpeger, at ældre uden pårørende ikke må mærke en lavere grad af omsorg. Aktive pårørende kan frigive ressourcer til aktiviteter og omsorg for ældre uden pårørende.</p> <p>Flere hørings svar gør opmærksom på borgere, som ikke har pårørende til at varetage forskellige opgaver for de ældre, deltage i arrangementer m.v. På Sundheds- og Omsorgsudvalgs mødet den 15. januar 2015 blev ideen om ”professionelle” pårørende fremført, bl.a. som var på ovenstående.</p>	<p>Sporet tager afsæt i eksisterende viden på området, men forvaltningen er opmærksom på, at mere viden om de pårørendes behov bør indgå i det videre arbejde med at implementere sporet.</p> <p>Forvaltningen gør opmærksom på, at sporet har fokus på at støtte og skabe gode muligheder for de pårørende. Forvaltningen vurderer, at sporet ikke lægger op til, at pårørende skal overtage kommunale opgaver.</p> <p>Forvaltningen er opmærksom på udfordringen i forhold til manglende netværk og vil bringe det med i det videre arbejde med at implementere politikken.</p> <p>Se ovenstående.</p>
8. Varierede og integrerende boligtyper – boliger, der skaber liv	
<p>Plejhjems komiteen af 1965 ser gerne, at man indtænker andre boligformer for ældre/seniorer omkring plejecentre med mulighed for at bruge plejecentrets faciliteter, f.eks. kollektiver. Der udtrykkes stor tilfredshed med at én indsats specielt er henvendt til de selvejende institutioner, da de selvejende plejecentre måske har større mulighed for at udfordre barriere og flytte grænser.</p> <p>Fsb bakker op om tankerne bag sporet og peger på, at det kan være interessant at udvikle modeller for borgernes medbestemmelse i udvikling af boliger, så det styrker fællesskabet. Det vil de gerne</p>	<p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag s. 14 samt indsat ændringsforslag som følge af hørings svar fra Dansk Selveje til samme spor.</p> <p>Se ovenstående.</p>

<p>samarbejde omkring. Endvidere foreslås nye typer af bebyggelse, så f.eks. ungdoms- og plejeboliger bygges og drives sammen.</p> <p>Valby lokaludvalg foreslår, at der gives mulighed for at ommærke bliver, så der kan etableres opgangsfællesskaber o. lig.</p> <p>Danske Handicaporganisationer påpeger, at det er nødvendigt at se på behovet for udbygning af ældreboliger til handicapområdet.</p> <p>På Sundheds- og Omsorgsudvalgs mødet den 15. januar 2015 blev der ligeledes gjort opmærksomhed på at tydeliggøre mulighederne for at skabe flere nye og varierede boligtyper.</p> <p>Bispebjerg Lokaludvalg peger på, hvor vigtige ældreboligerne er. Bl.a. set i lyset af den demografiske udvikling. Udvalget ønsker, at der tænkes i nye måder at anvende og integrerer dem på i blandede boligområder.</p> <p>Nørrebro Lokaludvalg foreslår samarbejde med den almene sektor for at skabe blandet boligbyggeri. Endvidere foreslår udvalget renovering af eksisterende boliger mhp. bedre adgangsforhold samt kommunalt tilbud om seniorbofællesskab.</p> <p>Selveje Danmark finder oplægget godt, men ønsker at bliver inddraget mere i politikken. De selvejende organisationer har forskellige værdigrundlag, som kan skabe en mangfoldighed, hvilket bør tydeliggøres i politikken. En forskel mellem forskellige aktører kan bruges som drivkraft for fortsat udvikling og innovation i ældreplejen.</p> <p>Bispebjerg Lokaludvalg opfordrer til, at forvaltningen understøtter de aktive ældre, som vil indføre alternative boformer mhp. at få større indflydelse på at sætte rammerne for eget liv.</p> <p>Kgs. Enghaves Lokaludvalg påpeger vigtigheden af, at en forebyggende indsats også medfører et behov for at forbedre boligområderne med mere træning, bedre kost og ensomhed, hvilket bl.a. indebærer flere ældrevenlige boliger med elevatorer, opgangsfællesskaber m.v.</p>	<p>Se ovenstående.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Se ovenstående, som også vedrører ældreboligerne.</p> <p>Se ovenstående.</p> <p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag side 6, 12 og 18.</p> <p>Forvaltningen vurderer, at det dækkes under dot 1.</p> <p>Forvaltningen bringer det med i det videre arbejde med at implementere politikken. Endvidere vurderes fokus på forebyggelse af ensomhed at være dækket under spor 1.</p>
9. Verdens bedste by – plads til alle	
<p>Danske fysioterapeuter påpeger, at forebyggelse også handler om at kunne komme ud i byen og bruge byen rum. Det skal også komme de svageste ældre til gode, hvorfor der efterspørges en mere inkluderende ordlyd i dot 1 og 3.</p> <p>TMF vurderer, at mange af de konkrete indsatser og spor i dag indgår i både lokalplaner, strategier og Designpolitik København, hvor fokus er på tilgængelige og velfungerende, veldisponerede og indbydende bygninger og byrum.</p>	<p>Forvaltningen har indsat ændringsforslag, side 15.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p>
Fra vision til virkelighed	
<p>Ældresagen finder det positivt, at medarbejderne får større frirum gennem mindre kontrol, hvilket vil være med til at skabe motivation.</p>	<p>Forvaltningen bringer det med i det videre arbejde med at implementere</p>

<p>Ældresagen ser gerne et større fokus på, at medarbejderne også har de menneskelige kompetencer (ex. empati) i dialogen med borgeren.</p> <p>Danske seniorer er grundlæggende enige i, at der ikke skal være minutiøst kontrol af medarbejderne, men at det især er ledelsen, som skal kontrolleres. Ledelsessvigt skal fanges i tide. Er lederne kompetente, vil der være godt arbejdsmiljø, kompetence og engagerede medarbejdere. Kontrolaspektet er ikke behandlet i politikken.</p> <p>FaKD bemærker, at implementering af politikken bør skrives mere konkret – herunder sammenhæng til konkrete sundhedsaftaler, implementering af kliniske retningslinjer og faglige anbefalinger. Endvidere, at det bør indskrives, hvordan tiltag vil blive målt. FaKD ønsker en underpolitik med flere detaljer, særligt på ernæringsområdet. Konkret påpeger FaKD, at kliniske diætister bør nævnes som faggruppe samt at diætbehandling bør indgå som behandling.</p> <p>Selveje Danmark mener, at det bør tydeliggøres, at der også skal være tillid mellem aktørerne.</p> <p>Østerbro Lokaludvalg ønsker at blive inddraget inden visionerne gøres endelige, da høringsperioden har begrænset mulighederne for at høre de ældre selv. Endvidere ønsker lokaludvalget, at høringssvaret bliver indgangen til videre dialog om ældreområdet.</p> <p>Der er flere hørings svar, som bemærker, at det er vigtigt, at der bliver afsat midler til at omsætte politikens visioner og spor samt konkrete forslag til, hvordan visioner omsættes til handlinger.</p>	<p>politikken.</p> <p>Forvaltningen har ingen bemærkninger hertil.</p> <p>Der er opstillet indikatorer, som muliggør at følge politikens implementering. FaKD's bemærkninger vil desuden indgå i et videre arbejde med at udvikle en evt. plan på mad- og måltidsområdet.</p> <p>Forvaltningen har ingen kommentarer hertil.</p> <p>I forbindelse med implementering af politikken vil der blive inddraget en lang række af relevante parter – herunder lokaludvalg. Der vil ikke komme flere høringsperioder på ældrepolitikken.</p> <p>Forvaltningen har udarbejdet et notat, der beskriver det videre arbejde med implementering af politikken, som ligeledes forelægges på udvalgs mødet.</p>
---	---